ศูนย์คำรงธรรมจังหวัดพิจิตร
รับที่ 730
วันที่ 27 ก.ค. 2559 เวลา

ศาลากลางจังหวัดพิจิตร
รับที่ 8249
วันที่ 26/7/59
เวลา

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๔๑๑๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

สำนักงานจังหวัดพิจิตร
รับที่ 5814
วันที่ 26 ก.ค. 2559
เวลา

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบด้วย สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปข้อหารือของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียด (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือแจ้งเวียน/คำสั่ง มท/สป.”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร
- เห็นควรเผยแพร่ บทความดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์ของจังหวัดพิจิตร หัวข้อข่าวประชาสัมพันธ์
- ส่งเรื่องมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณัฐพงศ์ ศิริพนะ)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายณัฐพงษ์ สงวนชิตร)
หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพิจิตร

(นายพิษณุ เสนงวิน)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองกลาง
โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๕)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๑๑)

บทความ ๗๙/๒๕๕๙
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอเลข 13 หลักเพราะจะตามไปยึดเงินได้ไหม

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารยังมีอีกหน้าที่หนึ่งในการตอบข้อหารือกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีหนังสือไปหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย เรื่องนี้น่าสนใจ ว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งปกติจะได้รับความคุ้มครอง แต่กรณีนี้สามารถเปิดเผยได้ เมื่ออ่านแล้วหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ครับ

เรื่องนี้กรมบังคับคดีได้หารือว่า ได้มีหนังสือไปถึงกรมบัญชีกลางเพื่อขอให้แจ้งเลขประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ที่ถูกอายัดเงินบำนาญให้กับกรมบังคับคดี เนื่องจากปัจจุบันกรมบัญชีกลางจะส่งเงินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายทั้งจำนวนที่ถูกอายัดเงินบำเหน็จบำนาญเข้าบัญชีเงินฝากของกรมบังคับคดี และข้อมูลการเคลื่อนไหวบัญชีธนาคารที่กรมบังคับคดีได้รับจากธนาคารก็ไม่มีเลขประจำตัวประชาชนหรือแม้แต่ชื่อลูกหนี้ มีเพียงจำนวนเงินที่ตรวจสอบให้ตรงกันเท่านั้น หากได้เลขประจำตัวประชาชนไปกรมบังคับคดีจะสามารถทำงานและบริการประชาชนได้เร็วขึ้น รวมทั้งออกใบเสร็จรับเงินได้โดยไม่ต้องรอทะเบียนจ่ายตรง ลดความผิดพลาดการรับเงิน และจ่ายเงิน เมื่อเป็นเช่นนี้จะเป็นการที่กรมบังคับคดีขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ และกรมบัญชีกลางสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้ได้หรือไม่ ประเด็นหารือก็มี ๒ ประเด็นนี้แหละครับ

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาเห็นว่าข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของผู้รับบำนาญเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคลที่ถูกอายัดเงินบำนาญ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ซึ่งโดยปกติการเปิดเผยต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ คือต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน หรือเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๑) – (๙) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้ ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อใช้ปฏิบัติตามหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านวางแผน สำมะโนต่างๆ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี เปิดเผยเพื่อป้องกัน หรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล และต่อศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลดังกล่าว รวม ๘ – ๙ คนนี่แหละครับ การที่กรมบังคับคดีขอข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ที่ถูกอายัดเงินบำนาญจากกรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการอายัดเงินบำนาญของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย เป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกรมบังคับคดี ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทำให้สามารถดำเนินการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ลดความผิดพลาดการรับเงินและจ่ายเงินค่าเลี้ยงชีพให้ลูกหนี้ได้อีกด้วย ดังนั้นกรมบัญชีกลางจึงสามารถเปิดเผยข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของบุคคลผู้รับบำนาญที่ถูกอายัดเงินบำนาญในคดีล้มละลายให้แก่กรมบังคับคดีได้ตามมาตรา ๒๔ (๘) คือ ต่อศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลดังกล่าว

การไม่มีหนี้ เป็นลาภอันประเสริฐครับ เกษียณไปแล้วยังโดนตามยึดเงิน ขอให้ข้าราชการรุ่นใหม่ๆ ใช้ชีวิตแบบพอเพียง อย่าเอาตัวเองไปเทียบกับหน่วยงานที่มีเงินเดือนสูง มีโบนัสสิ้นปีเราก็จะอยู่ได้อย่างมีความสุข ต้องการหารือ ปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๙๖๘๐ www.oic.go.th *"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"* (หารือ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙)

บทความ ๘๐/๒๕๕๙

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เงินกองทุนของหน่วยงาน ก็เปิดเผยได้ครับ

การบริหารเงินไม่ใช่เรื่องง่ายครับ โดยเฉพาะเงินที่ไม่ใช่เงินส่วนตัว แต่ถ้าบริหารอย่างถูกต้องตามระเบียบ มีความโปร่งใสพร้อมให้ร่วมตรวจสอบได้ก็จะเป็นประโยชน์หลายฝ่ายครับ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ มีเรื่องอุทธรณ์รวม ๒๑ เรื่อง เรื่องนี้ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่น่าสนใจครับ

เรื่องนี้นางดอกลำดวนซึ่งเป็นผู้บริหารระดับหนึ่งได้มีหนังสือ ๒ ฉบับไปถึงผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม และประธานคณะกรรมการองค์การเภสัชกรรมเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ข้อมูลการรับ – จ่ายเงินในบัญชีกองทุนดอกพิกุล ย้อนหลัง ๒ ปี และเอกสารการรับเข้า และการเบิกจ่ายเงินย้อนหลัง ๒ ปี ต่อมาองค์การเภสัชกรรมมีหนังสือแจ้งนางดอกลำดวนว่า เงินกองทุนดอกพิกุลไม่ใช่งบประมาณราชการ เอกสารที่เกี่ยวข้องของกองทุนจึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ นางดอกลำดวนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

นางดอกลำดวนชี้แจงเหตุผลที่ต้องการข้อมูลข่าวสารว่า ตนเองเห็นว่า พนักงานขององค์การเภสัชกรรมทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนฯ แต่การเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบ และยังมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า มีการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีใบเสร็จไปแสดง และหากจะว่าไม่ใช่เงินราชการ แต่ก็เป็นเงินที่ใช้จ่ายในกิจการขององค์การเภสัชกรรม คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ก็เป็นพนักงานองค์การฯ ข้อมูลทั้งหมดอยู่ในความครอบครองและควบคุมดูแลโดยองค์การเภสัชกรรม ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงเป็นหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลข่าวสารที่ขอทั้ง ๒ รายการ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย ฝ่ายผู้แทนองค์การเภสัชกรรมก็ชี้แจงว่า ที่มาของเงินกองทุนดอกพิกุลนั้น เดิมเป็นกองทุนสนับสนุนการกีฬา และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การเภสัชกรรม แต่มีรายจ่ายบางรายการที่เบิกจากองค์การฯ ไม่ได้ จึงตั้งกองทุนดอกพิกุลขึ้น และโอนทรัพย์สินกองทุนกีฬาเข้าเป็นของกองทุนดอกพิกุล มีคณะกรรมการบริหารที่แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม รายได้มาจากการแข่งขันกอล์ฟ เงินกองทุนจึงเป็นเงินนอกงบประมาณ การเบิกจ่ายก็ไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ สำหรับข้อมูลข่าวสารที่นางดอกลำดวนมีคำขอนั้นก็ไม่ได้เป็นความลับ เปิดเผยได้ แต่ที่ปฏิเสธเพราะต่อไปอาจมีผู้ขอข้อมูลดังกล่าวมากขึ้น และอาจเป็นปัญหาในองค์กรได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฟังทั้งสองฝ่ายแล้วมีประเด็นพิจารณาว่า ตั้งใจอ่านนะครับ ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ ซึ่งจากข้อเท็จจริงองค์การเภสัชกรรมเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และกองทุนดอกพิกุลจัดตั้งขึ้นตามระเบียบองค์การเภสัชกรรมว่าด้วยกองทุนดอกพิกุล พ.ศ. ๒๕๔๖ มีวัตถุประสงค์ การควบคุมดูแล ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลขององค์การเภสัชกรรมจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ แล้วจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่? คณะกรรมการวินิจฉัยเห็นว่า ข้อมูลการรับ-จ่ายเงินในบัญชีกองทุนดอกพิกุล ไม่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ ที่ไม่ต้องเปิดเผย แต่การเปิดเผยให้พนักงานทราบ จะแสดงให้เห็นความถูกต้องโปร่งใสการรับ-จ่ายเงินกองทุน จึงวินิจฉัยให้องค์การเภสัชกรรมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งสองรายการ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นางดอกลำดวน

นี่ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องครับที่ใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ถ้าเพื่อความโปร่งใสในการบริหารเงินแล้ว ต้องเปิดเผยได้ครับ ต้องการหารือปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th *"เราพร้อมเปิดเผย เปิดเผย และเปิดเผย"* (สค ๓๘/๒๕๕๘)

ยุพาพร เสรีวิวัฒนา
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

ใครกล่าวหาฉัน

การสอบสวนวินัยเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีการขอข้อมูลข่าวสารกันบ่อยครั้ง เนื่องจากผู้ถูกสอบสวนย่อมอยากรู้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบสวนตนเอง ในเรื่องนี้หน่วยงานจะพิจารณาการเปิดเผยอย่างไร โดยเฉพาะชื่อผู้กล่าวหาและชื่อพยานในสำนวนการสอบสวน จะเปิดเผยได้หรือไม่

สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง นางสาว ก. กรณีมีผู้กล่าวหาว่า นางสาว ก. มีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมหลายประการ ต่อมาสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีคำสั่งยุติการดำเนินการทางวินัยนางสาว ก. โดยให้เหตุผลว่า ข้อเท็จจริงจากการสอบสวนยังฟังไม่ได้ว่า นางสาว ก. ได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหา หลังจากนั้น นางสาว ก. ได้มีหนังสือขอสำเนาการสอบสวนทางวินัย คำให้การพยานทุกปาก และเอกสารทั้งหมดของฝ่ายที่กล่าวหาว่าตนกระทำผิดวินัย เพื่อใช้ในฟ้องคดีกับผู้กล่าวหาทั้งทางแพ่งและอาญา ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดได้ให้สำเนาเอกสารการสอบสวนทางวินัยแก่ นางสาว ก. แต่ไม่เปิดเผยชื่อผู้กล่าวหาและชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ นางสาว ก. จึงมีหนังสือขอทราบรายชื่อผู้กล่าวหา รายชื่อพยานทุกคนในรายงานการสอบสวน และหนังสือกล่าวหานางสาว ก. ต่อผู้บังคับบัญชา แต่สำนักงานอัยการสูงสุดปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยชื่อผู้กล่าวหาและชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำทุกคนในรายงานการสอบสวนอาจมีผลกระทบต่อบุคคลดังกล่าว หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามมาตรา ๑๕(๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่สำนักงานอัยการสูงสุดปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้น คณะกรรมการฯ เห็นพ้องด้วย ส่วนสำเนาหนังสือกล่าวหานางสาว ก. ว่ากระทำผิดวินัย ปัจจุบันการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว นางสาว ก. มีส่วนได้เสียโดยตรง ควรมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ปกป้องส่วนได้เสียของตน ทั้งนี้ หากสำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่าการเปิดเผยชื่อบุคคลที่ลงนามในหนังสือดังกล่าวจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตามมาตรา ๑๕(๔) ก็อาจใช้ดุลพินิจปกปิดชื่อได้ (คำวินิจฉัย ที่ สคก ๑๓๓/๒๕๕๙)

ในเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่าหากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะไปกระทบ หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของบุคคลใดแล้ว หน่วยงานย่อมสามารถใช้ดุลพินิจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ค่ะ ถ้ามีข้อสงสัย หรือต้องการหารือ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ หรือ www.oic.go.th

****

สุกัญญา วงศ์รัตนชัย
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

"ไม่มี ไม่เชื่อ ไม่จบ"

การขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ หากหน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสาร แต่ผู้ขอไม่เชื่อจะทำอย่างไร?? พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีทางออกให้ค่ะ

นาย ก. มีหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตพระนครขอข้อมูลข่าวสารการดำเนินกิจการของมูลนิธิพระศาสดาศรีคุรุนานักเทพ ๕ รายการ นับแต่ก่อตั้งมูลนิธิจนถึงปัจจุบัน คือ ๑) รายงานการประชุมทุกครั้ง ๒) รายงานการประชุมสามัญประจำปี ๓) งบดุล ๔) บัญชีรายได้รายจ่าย และ ๕) รายงานการดำเนินกิจการ ซึ่งสำนักงานเขตฯ ปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า นาย ก. ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และไม่แจ้งวัตถุประสงค์ ประกอบกับเป็นข้อมูลส่วนบุคคล หากนาย ก. แสดงตนและความประสงค์ชัดเจนก็อนุญาตให้คัดสำเนาเฉพาะเอกสารรายการที่ ๑ , ๒ และ ๕ ส่วนรายการอื่นให้ยกคำขอ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของบุคคลอื่นไม่ควรเปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ มาตรา ๑๕ นาย ก. จึงมีหนังสืออุทธรณ์ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาได้ข้อเท็จจริงว่า นาย ก. เป็นสมาชิกสมาคมศรีคุรุสิงห์สภา ประเภทสามัญเป็นเวลา ๓๕ ปี สมาคมนี้เกี่ยวพันกับมูลนิธิพระศาสดาฯ เพราะรายได้ของสมาคมมาจากการบริจาคเงินของสมาชิก และมูลนิธิพระศาสดาฯ ได้ใช้จ่ายเงินของสมาคมโดยเงินจะถูกเก็บไว้ในชื่อของสมาชิกเพียง ๔ – ๕ คนเท่านั้น ตั้งแต่ก่อตั้งมูลนิธินี้ไม่เคยแสดงงบดุลบัญชีให้สมาชิกทราบเลย นาย ก. จึงต้องการข้อมูลเพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน

ผู้แทนสำนักงานเขตพระนครชี้แจงว่า ตามกฎกระทรวงการจัดตั้งมูลนิธิกำหนดให้มูลนิธิต้องรายงานผลการประชุมทุกครั้งและผลการดำเนินกิจการในรอบปีนั้นให้นายทะเบียนซึ่งสำนักงานใหญ่ของมูลนิธินั้นตั้งอยู่ภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อตรวจสอบว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามข้อบังคับหรือไม่ เมื่อใกล้ถึงกำหนดที่ต้องรายงานสำนักงานเขตฯ จะมีหนังสือแจ้งมูลนิธิที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบทราบ แต่ในทางปฏิบัติมีมูลนิธิจำนวนมากไม่รายงาน ซึ่งกฎกระทรวงไม่ได้กำหนดโทษไว้ แต่หากสันนิษฐานได้ว่ามูลนิธินั้นไม่มีการดำเนินกิจการ นายทะเบียนสามารถรวบรวมหลักฐานสั่งสอบและรายงานศาลให้มีคำสั่งยกเลิกมูลนิธินั้นได้ กรณีมูลนิธิพระศาสดาฯ จัดส่งรายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินเพียงครั้งเดียว คือ งบรายได้ - รายจ่ายปี ๒๕๔๒ และรายงานการประชุมมูลนิธิฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เท่านั้น ส่วนข้อมูลที่นาย ก. ยื่นขอนั้น เบื้องต้นสำนักงานเขตฯ ยังไม่ได้ตรวจสอบว่ามีอยู่ครบถ้วนหรือไม่ แต่เห็นว่า เอกสารรายการที่ ๑ , ๒ และ ๕ เฉพาะส่วนที่ไม่กระทบต่อบุคคลอื่น ๆ เป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ ซึ่งหลังจากตรวจสอบแล้วจึงพบว่า มีข้อมูลรายการที่ ๑ ส่วนรายการที่ ๒ และ ๕ ไม่มี รายการที่ ๓ และ ๔ เป็นข้อมูลที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของนิติบุคคลจึงไม่ควรเปิดเผย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามอุทธรณ์ ๕ รายการนั้น สำนักงานเขตฯ มีอยู่ในความครอบครองเพียง ๓ รายการเท่านั้น คือ รายการที่ ๑ , ๓ และ ๔ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มูลนิธิต่าง ๆ ต้องรายงานต่อนายทะเบียนอยู่แล้วจึงไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่อาจเปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ประกอบกับผู้อุทธรณ์มีส่วนเกี่ยวข้องกับมูลนิธิฯ และต้องการนำข้อมูลไปตรวจสอบ ดังนั้น จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องและความโปร่งใสของมูลนิธิฯ และสำนักงานเขตฯ ด้วย ส่วนข้อมูลรายการที่ ๒ และ ๕ ที่สำนักงานเขตฯ แจ้งว่าไม่มีอยู่ในความครอบครองหากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่ออาจใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อให้คณะกรรมการฯ เข้าไปตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูลตามมาตรา ๓๓ ได้อีกทางหนึ่งได้

จะเห็นได้ว่าการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานรัฐนั้น แม้จะได้คำตอบว่าข้อมูลข่าวสารไม่มีอยู่ในความครอบครองก็ไม่ใช่จะทำให้สิทธิของคุณจบลงแค่นั้นนะคะ เพราะหากคุณไม่เชื่อคุณยังสามารถใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ได้ค่ะ โดยยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

(คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๐๐/๒๕๕๙)